

Ks. Marek Kluwak
Ks. Bogusław Wolański

Prezentacja projektu Księgi Błogosławieństw Służby Liturgicznej

1. Błogosławieństwa i promocje w *Dyrektorium Duszpasterstwa Służby Liturgicznej*

Dyrektorium Duszpasterstwa Służby Liturgicznej przewiduje, że podczas całościowej formacji można udzielić **12 błogosławieństw i 4 promocje**. Podczas opracowywania treści *Księgi Błogosławieństw* przyjęto, że:

- przez **błogosławieństwo** rozumie się uwielbienie Boga za udzielone dobra i upraszanie (w postaci modlitwy) pomocy Bożej dla człowieka, połączone jest zwykle z zewnętrznymi formami, takimi jak, pokropienie wodą pobłogosławioną, nałożenie lub wyciągnięcie rąk, kreślenie znaku krzyża (Zob. B. Nadolski, *Leksykon liturgii*, Poznań 2006, s. 169-170);

- termin **promocja** w znaczeniu zaproponowanym przez *Dyrektorium Duszpasterstwa Służby Liturgicznej* jest również formą błogosławieństwa udzielanego po pierwszym i drugim roku formacji młodziej i starszej służby liturgicznej. Ma mniej uroczysty charakter, ale należy ją potraktować jako upraszanie pomocy Bożej dla człowieka przy przejściu na kolejny rok formacji w ramach służby liturgicznej.

Dyrektorium Duszpasterstwa Służby Liturgicznej przewiduje błogosławieństwa w następujących etapach formacji:

- a. na rozpoczęcie formacji kandydatów i kandydatek do służby liturgicznej;
- b. na zakończenie rocznej formacji kandydatów i kandydatek, które jest ustanowieniem młodszych ministrantów i młodszych członków scholi;
- c. na zakończenie formacji młodszych ministrantów i młodszych członków scholi, które jest zarazem ustanowieniem starszych ministrantów i starszych członków scholi;
- d. na zakończenie formacji starszych ministrantów i starszych członków scholi, które jest zarazem włączeniem do jednego z posługujących we wspólnocie zespołów liturgicznych (lektorzy, psalterzyści, akolici, przynoszący dary, członkowie scholi lub chóru);
- e. na zakończenie formacji w jednym z posługujących we wspólnocie zespołów liturgicznych, które jest zarazem włączeniem w formację dorosłych członków służby liturgicznej (lektorzy, psalterzyści, akolici, przynoszący dary i zbierający składkę, członkowie scholi lub chóru);
- f. wprowadzające osoby włączające się do służby liturgicznej w wieku dorosłym (*Dyrektorium Duszpasterstwa Służby Liturgicznej* nr 104-106);
- g. na zakończenie trzyletniej formacji dorosłych członków służby liturgicznej;
- h. wprowadzające w funkcję nadzwyczajnego szafarza Komunii św.;
- i. wprowadzające w funkcję animatora liturgicznego;
- j. wprowadzające w funkcję ceremoniarza;
- k. wprowadzające w funkcję organistów, kantorów i dyrygentów chórów;
- l. wprowadzające w funkcję zakrystianina.

Promocje natomiast przypadają:

- a. po pierwszym roku formacji młodszych ministrantów i młodszych członków scholi;
- b. po drugim roku formacji młodszych ministrantów i młodszych członków scholi;
- c. po pierwszym roku formacji starszych ministrantów i starszych członków scholi;
- d. po drugim roku formacji starszych ministrantów i starszych członków scholi.

2. Postęp prac w opracowywaniu *Księgi Błogosławieństw Służby Liturgicznej*

Prace nad *Księgą Błogosławieństw Służby Liturgicznej* koncentrowały się przede wszystkim na opracowaniu schematu, który pozwalałby ujednoczyć błogosławieństwa i promocje ministrantów, lektorów i członków scholi. Autorom zależało jednocześnie na poszanowaniu istniejących tradycji lokalnych, które niosą bardzo bogate treści i na stałe wpisały się w zwyczaje panujące w diecezjach. Jednak podstawowym kryterium i odnośnikiem do prac podjętych nad *Księgą* było *Dyrektorium Duszpasterstwa Służby Liturgicznej* przyjęte podczas 346. Zebrania Plenarnego Konferencji Episkopatu Polski w Częstochowie w dniu 27 listopada 2008 r.

Już u początków prac należało rozwiązać kwestie nazewnictwa. Wśród wielu zgłaszanych uwag, wątpliwość budziła szczególnie nazwa promocja. Jednak po konsultacjach oraz dyskusji członkowie Ogólnopolskiego Spotkania Duszpasterzy Służby Liturgicznej w Warszawie w 2008 r. zgodzili się na przyjęcie zaproponowanej terminologii. Kolejną kwestią dyskusyjną pozostawał problem przystosowania treści zawartych w błogosławieństwach do percepcji ministrantów, lektorów i członków scholi. Zastanawiano się czy bogate treści teologiczne zawarte w modlitwie błogosławieństwa będą w dostateczny sposób rozumiane przez kandydata na ministranta, który jest uczniem drugiej klasy szkoły podstawowej. Także w tym przypadku zgodzono się na pozostawienie modlitw błogosławieństw w zaproponowanym kształcie stwierdzając, że tekst modlitwy jest jasny i powinien zostać bez problemów zrozumiany nawet przez dziecko. Zauważono także, że skuteczność błogosławieństwa nie zależy od tego, czy osoba otrzymująca je w pełni rozumie i przyswaja całe bogactwo treści teologicznych zawartych w modlitwie.

Po wstępnych konsultacjach i zatwierdzeniu wersji roboczej przez zebranych na Ogólnopolskim Spotkaniu Duszpasterzy Służby Liturgicznej w Warszawie w 2008 r. prace nad *Księgą Błogosławieństw Służby Liturgicznej* zostały ukierunkowane na zaadoptowanie wskazań *Dyrektorium Duszpasterstwa Służby Liturgicznej* do modlitw ustanawiających. Autorzy chcieli, aby modlitwa błogosławieństwa odzwierciedlała główne etapy formacji na poszczególnych stopniach. I tak kandydaci, którzy przygotowują się do przyjęcia do służby liturgicznej powinni, zgodnie z *Dyrektorium*, lepiej poznać kościół jako miejsce ich posługi oraz zostać wprowadzeni w wymagania duchowe, jakie powinni spełniać na tym etapie swojego życia, aby móc służyć w czasie Mszy Świętej i innych celebracjach liturgicznych. Modlitwa na rozpoczęcie okresu kandydatury zawiera zatem w swojej treści tekst dotyczący konieczności poznawania kościoła i formacji duchowej. Pierwszy etap pełnienia funkcji ministranta młodszego według *Dyrektorium* przewiduje trzyletni okres formacji, który skupiony jest: w pierwszym roku na zgromadzeniu liturgicz-

nym, w drugim roku na procesjach liturgicznych i w trzecim roku na ołtarzu i ofierze. Także modlitwy ustanawiające i promujące w swoich treściach wskazują na to, co będzie się kształtowało w należących do służby liturgicznej podczas pierwszego etapu bycia młodszym ministrantem i młodszym członkiem scholi. Schemat ten zastosowano do wszystkich modlitw.

Opracowywanie *Księgi Błogosławieństw Służby Liturgicznej* ciągle jest na etapie tworzenia i modyfikowania istniejących już tekstów. Autorzy będą wdzięczni za wszelkie uwagi i wskazania, które pomogą w dalszej pracy.